

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1128/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511216325
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:2511216325.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: H. P. I., a.s., so sídlom N., T. XXXX/XXX, IČO XX XXX XXX, , proti odporcovi: K. K., bytom N. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: U. na ochranu občana spotrebiteľa H., so sídlom C. XX, N., IČO: XX XXX XXX, zastúpený advokátom S.. O. P. so sídlom J. J. X/A, Q., o zaplatenie 943,29 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 8C/28/2014-81 zo dňa 27. júla 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania, titulom trov právneho zastúpenia, vo výške 334,64 Eur, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka S.. O. P., do troch dní.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh na zaplatenie sumy 943,29 Eur s príslušenstvom v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania v sume 468,85 Eur k rukám ich právneho zástupcu JUDr. O. P., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa prostredníctvom advokáta návrhom doručeným súdu dňa 9.12.2011 domáhal proti odporcovi zaplatenia 943,29 Eur s úrokom z omeškania z 624,76 Eur v sadzbe 0,024 % denne od 14.11.2009 do zaplatenia a náhrady trov konania, a to na základe toho, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 21.4.2008 úverovú zmluvu a odporca tento úver riadne nesplatil. Súd prvého stupňa s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka posúdil uzavretie úverovej zmluvy v predmetnom prípade za neplatné dojednanie. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ v neplatnom vzťahu s odporcom poskytol odporcovi peňažné plnenie celkom vo výške 979,22 Eur, preto sa odporca voči navrhovateľovi podľa § 457 Občianskeho zákonníka na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatil a navrhovateľ bol oprávnený vrátenie takto poskytnutého bezdôvodného obohatenia od odporcu žiadať bezprostredne po jeho poskytnutí dňa 22.10.2008. Navrhovateľ si svoje právo uplatnil až podaním návrhu na súde dňa 9.12.2011, teda po uplynutí doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania súd navrhovateľovi uplatnené právo priznať nemohol, a preto návrh podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka zamietol. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že náhradu trov konania priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorému vznikli trovy konania jeho právnym zastúpením vo výške 468,85 Eur. Súd prvého stupňa priznal náhradu trov konania podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to tarifnú odmenu za úkon právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia podľa § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky vo výške 51,45 Eur a náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,04 Eur; tarifnú odmenu za úkon právnej služby písomné podanie vo veci samej - vyjadrenie k návrhu podľa § 13a ods. 1 písm. c) vo výške 51,45 Eur a náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške

8,04 Eur; tarifnú odmenu za úkon právnej služby vyjadrenie k námietke navrhovateľa o neprípustnosti vedľajšieho účasti podľa § 13a ods. 5 v spojení s § 13a ods. 2 písm. b) vo výške 25,73 Eur a náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,39 Eur; tarifnú odmenu za úkon účasť na pojednávaní dňa 27.7.2015 podľa § 13 ods. 1 písm. d) vyhlášky vo výške 51,45 Eur a náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky vo výške 8,39 Eur, náhradu za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky za osem začatých polhodín strávených cestou motorovým vozidlom z Lučenca do Prievidze a späť vo výške 8 x 13,98 Eur, čo je 111,84 Eur, náhradu za cestu motorovým vozidlom z Lučenca do Prievidze a späť vo výške 65,93 Eur (náhrada za použitie motorového vozidla: 0,183 Eur x 240 km = 43,92 Eur a náhrada za pohonné hmoty pri priemernej spotrebe benzínu 7 l x 240km/100km x priemerná cena benzínu vo výške 1,310 Eur = 22,01 Eur); spolu s daňou z pridanej hodnoty zo sumy 390,71 Eur vo výške 78,14 Eur.

Proti rozsudku, vo výroku o náhrade trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol jeho zrušenie. Uplatnil dôvody na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. S poukazom na ustanovenie § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení namietal, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu neprináleží náhrada za stratu času za účasť na pojednávaní dňa 27.07.2015. Účelom náhrady za stratu času je finančne kompenzovať stratu, ktorá vzniká advokátovi cestovaním, teda stratu za čas, počas ktorého by mohol vykonávať inú odbornú prácu. Prisúdená náhrada za stratu času je riadnym príjmom advokáta. Advokátsky koncipient je zamestnancom advokáta, ktorý je advokátom vyslaný na služobnú cestu. Za tento čas advokátskemu koncipientovi nepatrí náhrada za stratu času, ale náhrada cestovných výdavkov v zmysle zákona o cestovných náhradách. Ide o plnenie pracovných povinností v rámci pracovného času, za ktorý patrí advokátskemu koncipientovi mzda. Advokát, ktorý zamestnáva advokátskeho koncipienta, môže počas tohto času vykonávať inú odbornú prácu. Ak by súd priznal náhradu za stratu času aj za čas strávený cestou zo sídla advokáta do sídla súdu a späť advokátskemu koncipientovi, potom by za tento čas získal advokát príjem z výkonu vlastnej odbornej práce, ako aj z náhrady za stratu času, ktorá má byť práve kompenzáciou. V prípade situácie, že by advokát poveril svojim zastúpením v rovnaký deň a v rovnaký čas viacerých koncipientov alebo svojich zamestnancov, náhrada za stratu času bola priznávaná opakovane. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutia viacerých krajských súdov. Ďalej navrhovateľ namietal účelnosť priznania trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Uplatnenú náhradu trov konania vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelnú na bránenie a uplatňovanie práva. Bez ohľadu na to, či účastník, resp. vedľajší účastník namieta napr. neplatnosť zmluvnej podmienky pre jej neprijateľnosť alebo namieta nekalú obchodnú prax, bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, prípadne premlčanie, súd je ex offo povinný skúmať, či si navrhovateľ nárok uplatňuje z neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo z nekalej obchodnej praxe a či sú splnené hmotnoprávne podmienky pre priznanie nároku. S účinnosťou od 01.05.2014 je súd povinný prihliadať na premlčanie nároku bez toho, aby sa spotrebiteľ tohto premlčania dovoľával. Mal za to, že primárnou pohnútkou vedľajšieho účastníka pre vstup do konania nie je ochrana práv spotrebiteľa. I v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia viacerých krajských súdov a Najvyššieho súdu SR.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení navrhol rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,94 Eur. Namietal, že združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legitímne v súlade s § 93 ods. 2, 3 O.s.p. z vlastného podnetu do predmetného spotrebiteľského sporu v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka na strane žalovaného spotrebiteľa. Spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku aktivity vedľajšieho účastníka a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania objektívne účelné. K námietkam navrhovateľa v odvolaní uviedol, že advokátsky koncipient si svoje povinnosti plní prevažne v sídle advokátskej kancelárie, pričom v dôsledku zastupovania na pojednávaniach si ich v tomto čase nemôže plniť, čím dochádza k vzniku nároku na náhradu za stratu času stráveného mimo kancelárie v dôsledku pracovnej cesty. Samotná vyhláška č. 655/2004 Z.z. v žiadnom zo svojich ustanovení neustanovuje, že advokátskemu koncipientovi pri právnych úkonoch vykonávaných mimo sídla advokátskej kancelárie nevzniká nárok na náhradu za stratu času. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 ústavy SR, v zmysle ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Nesúhlasil s argumentáciou navrhovateľa, že vedľajší účastník musí mať zo svojej podstaty schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, ktorú považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Predmetom činnosti združenia je ochrana spotrebiteľov, ktorú naplňa tým, že v súlade s platnými predpismi vstupuje na stranu spotrebiteľov na ich podporu do súdnych konaní. Uviedol, že vedľajší účastník, ako občianske združenie zložené prevažne z

laikov v oblasti práva, je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov a vystupovať proti dodávateľovi na základe princípu "rovnosť zbraní". Vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Zároveň si vedľajší účastník a odporkyňa spolu uplatnili náhradu trov právneho zastúpenia 30,98 eur, t.j. každý 15,49 eur.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti (vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi) a zistil, že v napadnutej časti je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. V prípade rozhodovania o náhrade trov pri zodpovednosti za výsledok je rozhodujúcou okolnosťou miera úspechu účastníka vo veci, ktorá v prípade, ak účastník má plný úspech, znamená, že mu súd prizná celú náhradu trov konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 15 písm. a), b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy a nárok na náhradu za stratu času.

Podľa § 16 ods. 4 citovanej vyhlášky, na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa ust. § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplataenia čiastky 943,29 Eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, pretože navrhovateľ si svoje právo uplatnil až podaním návrhu na súde, teda po uplynutí doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. má odporca, ktorý má vo veci plný úspech právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník na strane odporcu mal rovnako ako odporca v konaní úspech, preto mu v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. taktiež voči neúspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov konania. Vedľajší účastník si vyčíslil trovy právneho zastúpenia vo výške 468,85 Eur, ktoré mu v uplatnenej výške, vrátane náhrady cestovného a straty času boli súdom prvého stupňa priznané. Odporcovi preukázateľne žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich súd prvého stupňa nepriznal.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47, ods. 2. V danej veci vedľajší účastník vstúpil do konania v záujme ochrany spotrebiteľa - odporcu. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil, jeho právny zástupca zastúpenie riadne prevzal a dňa 11.06.2014 doručil súdu písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom sa právne kvalifikovane vyjadril k návrhu, preto nie je dôvod na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

Odvolačný súd sa však nestotožňuje s výškou priznanej náhrady trov konania a má za to, že náhrada trov konania vedľajšieho účastníka pozostáva z náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej výške 334,64 Eur. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplata sumy 943,29 Eur s prislúšenstvom, preto základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby sa určuje len z istiny a podľa ustanovenia § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, účinne v čase vykonania úkonov právnych služieb, predstavuje 51,45 Eur. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal štyri úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ citovanej vyhlášky), vyjadrenie k žalobnému návrhu zo dňa (§ 13a ods. 1 písm. c/ citovanej vyhlášky), vyjadrenie k námietke navrhovateľa o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva (§ 13a ods. 5 v spojení s § 13a ods. 2 písm. b) citovanej vyhlášky) a účasť na pojednávaní (§ 13a ods. 1 písm. d/ citovanej vyhlášky), za ktoré mu patrí tarifná odmena výške 3 x 51,45 a 1 Eur x 25,73 Eur, spolu 180,08 Eur. Podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky patrí právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka aj náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 2 x 8,04 Eur a 2 x 8,39 Eur, spolu 32,86 Eur. Ďalej patrí právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka náhrada cestovného za cestu na pojednávanie z Lučenca do Prievidze a späť 240 km, pri základnej náhrade za km 0,183 eur, spotrebe litrov PHM na 100 km 7 l a cene za liter PHM 1,310 Eur, spolu 65,93 Eur. Pokiaľ však ide o náhradu za stratu času za cestu na pojednávanie za 8 polhodín (aj začatých polhodín) po 13,98 Eur, ktorú súd prvého stupňa priznal v celkovej výške 111,84 Eur, odvolací súd má za to, že predmetná náhrada za stratu času vedľajšiemu účastníkovi neprináleží. Na pojednávaní dňa 27.07.2015 bol vedľajší účastník zastúpený advokátskym koncipientom K.. W. J.. Odvolací súd považuje za opodstatnenú odvoláciu námietku navrhovateľa, poukazujúcu na účel inštitútu náhrady za stratu času advokáta, ktorým je finančná kompenzácia časovej straty, počas ktorej advokát v dôsledku prepravy nemohol efektívne vykonávať svoju činnosť odborného charakteru. Náhrada za stratu času v zmysle ust. § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. patrí advokátovi pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je jeho sídlom, a to za čas strávený cestou do tohto miesta a späť, teda jej zmyslom je paušálnym spôsobom kompenzovať príjem, ktorý by advokát za uvedený čas mohol dosiahnuť poskytovaním právnych služieb. Nakoľko v preskúmvanej veci sa pojednávanie vytyčeného súdom prvého stupňa dňa 27.07.2015 nezúčastnil osobne advokát JUDr. O. P., ale na zastupovanie substitučne splnomocnil advokátskeho koncipienta K.. W. J., je zrejmé, že advokát nebol v dôsledku nevyhnutnosti prepravy svojej osoby na miesto konania pojednávanie z objektívnych dôvodov limitovaný vo výkone svojej advokátskej praxe a aj v čase, ktorý substitučne splnomocnený advokátsky koncipient strávil cestou na pojednávanie, mohol vykonávať iné úkony právnej služby. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta, pretože iba v prípade poskytovania právnej služby osobne advokátom je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorý nemôže poskytovať inú právnu službu. Odvolací súd vzhľadom na uvedené náhradu trov právneho zastúpenia priznané súdom prvého stupňa znížil o sumu uplatnenej náhrady za stratu času (111,84 Eur vrátane DPH), ktorá v prípade právneho zastupovania na pojednávaní advokátskym koncipientom dotknutému účastníkovi nepatrí. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v konaní pred súdom prvého stupňa tak spolu predstavujú sumu 278,87 eur, pričom po zvýšení o 20 % DPH vo výške 55,77 eur, náhrada trov konania predstavuje sumu 334,64 Eur.

S ohľadom na vyššie uvedené skutkové zistenia odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania v časti náhrady za stratu času priznanej vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je vecne nesprávne. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že vo veci samej neúspešnému navrhovateľovi uložil povinnosť náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane úspešného odporcu (ust. § 142 ods. 1 O.s.p.), ktorú znížil o sumu uplatnenej náhrady za stratu času (111,84 Eur vrátane DPH), ktorá v prípade právneho zastupovania na pojednávaní advokátskym koncipientom dotknutému účastníkovi nepatrí.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ i vedľajší účastník mali v odvolacom konaní úspech len čiastočný.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.